

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Zdeňka Stibrala a soudců JUDr. Ivy Hubáčkové a JUDr. Miroslava Stoklasý ve věci

žalobce

Hlavního města Prahy, IČO 00064581
se sídlem Praha 1, Mariánské náměstí 2
zastoupeného JUDr. Janem Mikšem, advokátem
se sídlem Praha 2, Na Slupi 15

proti

žalovaným

1) E. B., narozené xxx
bytem xxx

2) Z. B., narozené xxx
bytem xxx

3) Mgr. L. R., narozené xxx
bytem xxx1

4) P. S., narozeného xxx
bytem xxx

všichni zastoupeni Mgr. et Mgr. Alenou Vlachovou, advokátkou
se sídlem Praha 1, Husova 242/9

5) Nemocnici na Homolce, IČO 00023884
se sídlem Praha 5, Roentgenova 37/2
zastoupené JUDr. Petrem Šustkem, Ph.D., advokátem
se sídlem Praha 1, Veleslavínova 59/3

za účasti vedlejšího

účastníka na straně žalované

**České republiky – Úřadu pro zastupování státu ve věcech
majetkových**, IČO 69797111,
sídlím Praha 2, Rašínovo nábřeží 390/42,

o určení vlastnictví k nemovitostem

k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 19. února 2020, č. j. 9 C 343/2018-366, ve znění usnesení ze dne 25. března 2020, č. j. 9 C 343/2018-430,

Shodu s prvopisem potvrzuje M. F.

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně **se** ve výroku o věci samé (I.) a ve výroku o nákladech řízení IV., **potvrzuje**; ve výroku o náhradě nákladů řízení II. **se mění** jen tak, že výše nákladů činí 83 175,40 Kč, a ve výroku III. **se mění** jen tak, že výše nákladů činí 29 282 Kč, jinak **se** tyto výroky **potvrzují**.
- II. Žalobce je povinen zaplatit žalovaným ad 1) - ad 4) na náhradu nákladů odvolacího řízení 11 784 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám jejich právní zástupkyně, a žalovanému ad 5) částku 4 114 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám jeho právního zástupce. Žalobce a vedlejší účastník nemají právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně žalobu, kterou se žalobce domáhal určení, že pozemky parc. č. xxx o výměře 1532 m² – ostatní plocha, ostatní komunikace, parc. č. xxx o výměře 69 m² – ostatní plocha, jiná plocha a parc. č. 536/3 o výměře 366 m² – ostatní plocha zeleň, všechny zapsané v Katastru nemovitostí vedené Katastrální úřadem pro hl. m. Prahu, Katastrální pracoviště Praha na LV xxx pro katastrální území Xxx, obec Praha, jsou ve vlastnictví 5. žalované, zamítl. Žalobci uložil zaplatit žalovaným ad 1) – ad 4) náhradu nákladů řízení ve výši 71 540 Kč, žalovanému ad 5) ve výši 37 026 Kč, a vedlejšímu účastníkovi 1 800 Kč.
2. Žalobce k naléhavému právnímu zájmu tvrdil, že není jisté, zda bezdůvodné obohacení požadují vlastníci pozemku a poukázal na rozhodnutí NS ČR sp. zn. 22 Cdo 252/2017, 22 Cdo 1723/2015 a 22 Cdo 1072/99. O vlastnictví žalobců ad 1) – ad 4) pochybuje proto, že neměly být jim vydávány dle zákona o mimosoudních rehabilitacích z důvodu zastavenosti komunikací III. třídy. Žalobce za užívání pozemků žalovaným nic neplatí. S odkazem na rozhodnutí NS ČR sp. zn. 22 Cdo 252/2017, i když je do jisté míry chráněn zásadou materiální publicity, nelze mu v případě, že má o skutečném vlastnictví stavby pochybnost, odeprít naléhavý právní zájem na určení, kdo je vlastníkem stavby. Na straně žalobce je první řadě zájem ekonomický, přesto je dán také jeho naléhavý právní zájem. Z tohoto důvodu soud se žalobou zabýval věcně.
3. Soud vyšel ze zjištěného skutkového stavu, že na pozemku parc. č. xxx v kat. úz. Xxx, obec Praha, se nachází komunikace Roentgenova, včetně přilehlého chodníku, autobusového obratiště a parkovacího zálivu, která byla historicky zařazena do kategorie komunikací III. třídy na základě rozhodnutí č. j. MHMP-44161/2000/DOP – O4- Rt ze dne 11. 10. 2000. Na základě rozhodnutí č. j. MHMP-1167091/2014/ODA /O4/Ma a sdělení č. j. MHMP-1768533/2014/RFD/Šv ze dne 12. 12. 2014 je zařazena do kategorie komunikací II. třídy. Na pozemcích parc. č. xxx a xxx se nacházejí chodník a komunikační zeleň, které jsou součástí komunikace Roentgenova. Podle výpisu z katastru nemovitostí ze dne 24. 5. 2018 jsou sporné pozemky v podílovém spoluvlastnictví žalovaných ad 1)- ad 4), když žalovaná ad 1) vlastní ideální 3/6, žalovaní ad 2) a ad 3) každý ideální 1/6. Žalovaná ad 1) svůj vlastnický podíl získala na základě dohody o vydání věci dle zák. č. 87/1991 Sb., REH 911/1992 a žalovaní ad 2) - ad 4) na základě rozhodnutí o dědictví sp. zn. 32 D 534/2010. Před uzavřením dohody o vydání věci bylo vlastnictví vedeno na Čs. stát – Státní sanatorium v Praze, právního předchůdce žalované ad 5), a posléze na žalovanou ad 5). Podle předmětné dohody pozemky přešly na stát bez právního důvodu. Dohoda o vydání pozemků byla registrována bývalým Státním notářstvím pro Prahu 5, vlastnictví ke sporným pozemkům bylo na tyto oprávněné osoby vedeno dle výpisu z Katastru nemovitostí dne 7. 5. 1993. Podle výpisu z pozemkové knihy sporné pozemky parc. č. xxx, xxx a xxx kat. úz. Xxx vznikly z pozemku, EN xxx

Shodu s prvopisem potvrzuje M. F.

- pastvina a xxx - ostatní plocha, původně v kat. úz. Xxx a byly zapsány na Československý stát – Státní sanatorium v Praze 5 na základě listin PolVZ 83/84 – hospodářská smlouva, č. j. Fin 3-88 191/83. Mezi V. S. a žalovaným ad 4) byla dne 7. 10. 2010 uzavřena darovací smlouva, na základě které tento žalovaný do svého vlastnictví získal mimo jiné ideální 1/6 těchto pozemků. Žalovaná ad 3) svůj vlastnický podíl získala dědictvím po M. R. v rozsahu 1/6.

4. Na leteckém snímku z roku 2017 je zobrazena ulice Roentgenova, včetně přilehlého chodníku, autobusového obratiště, na části pozemku parc. č. xxx je parkoviště. Na pozemku parc. č. 536/3 se nachází zeleň. Magistrát hl. m. Prahy, oddělení organizace dopravy soudu sdělil, že pro dobu postavení komunikací na těchto pozemcích nemá dokumentaci k dispozici, jelikož během povodní v roce 2002 došlo k zaplavení archivu a dokumentace v něm uložená byla zničena. Dle sdělení Katastrálního úřadu pro hl. m. Prahu původní pozemky parcely EN xxx - pastvina a xxx - ostatní plocha, původně v kat. úz. Xxx přešly na stát vyvlastněním podle rozhodnutí č. j. Fin. 3-88-316/59 ze dne 1. 10. 1960, ale listina o vyvlastnění se nedochovala. Parcela č. 4247 – pastvina byla ještě nedělená, v roce 1969 byla rozdělena na parc. č. xxx a parc. č. xxx. Parcela č. xxx byla v roce 1971 změněna na druh pozemku ostatní plocha. Změna pozemků parc. č. xxx a xxx na ostatní plochu byla provedena v roce 2009. Státní statek hl. m. Prahy „v likvidaci“ sdělil dopisem ze dne 6. 11. 2019, že pozemky parc. č. xxx, xxx a xxx v kat. úz. Xxx dle jeho evidence zemědělsky nevyužíval. Magistrát hl. m. Prahy sdělil Mgr. M. R. jako oprávněné osobě dle dohody o vydání věci dopisem ze dne 20. 2. 1995, že pozemky parc. č. xxx - xxx v kat. úz. Xxx se nacházejí v plochách zeleně.
5. Soud nehodnotil k důkazu fotografie sporných pozemků na územních plánech, neboť zobrazují stav ke dni 19. 12. 1996, a neprokazují stav pozemku v době jejich vydání oprávněným osobám. Další snímky předložené k důkazu soud nehodnotil, neboť neprokazovaly způsob jejich využití v roce 1988.
6. Zjištěný skutkový stav hodnotil jako dostatečný, když další možnost dokazování k době a způsobu přechodu pozemku na stát se nepodařilo, neboť listina o vyvlastnění, k němuž mělo dojít v době nesvobody v roce 1959, se u katastrálního úřadu nedochovala. Nebyla předložena ani hospodářská smlouva o svěření pozemku právnímu předchůdci žalované ad 5). Dřívější vlastnictví státu však zpochybněno nebylo. Nebylo zpochybněno uzavření dohody o vydání věci oprávněným osobám. Přešlo-li vlastnictví pozemků na stát v roce 1959 vyvlastněním, jednalo se o pozemky vedené v pozemkové knize jako zemědělské – pastviny. Nebylo však prokázáno, že byly skutečně zemědělsky obhospodařovány. Státní statek hl. m. Prahy „v likvidaci“ dle své evidence s nimi nehospodařil a pastviny nevyužíval. Nebylo také zjištěno, že by k tomuto účelu je využívala jiná osoba nebo organizace. Dle sdělení Magistrátu hl. m. Prahy z roku 1995 na předmětných pozemcích byla zeleň, což rovněž nenasvědčuje zemědělskému obhospodařování. Nebylo tak prokázáno, že v době přechodu na stát, a ani v době jejich vydání pozemky byly zemědělsky obhospodařovány, a že evidovaný stav byl v souladu se stavem skutečného využívání. Rovněž nebylo prokázáno, kdy současné komunikace na pozemcích parc. č. xxx a xxx a zeleň na pozemku parc. č. 536/3 byly založeny. V roce 1995 na těchto pozemcích dle Magistrátu hl. m. Prahy byla zeleň. Nebylo prokázáno, kdy byly komunikace skutečně dokončeny, když zařazení mezi komunikace II. a III. třídy proběhlo v roce 2000, když již pozemky vlastnili žalovaní ad 1 – ad 4, archiv výstavby komunikací byl zničen při povodni v roce 2002. Pokud žalovaná ad 5) vydala pozemky dle zákona o mimosoudních rehabilitacích, mohla tak učinit s odkazem na § 8 odst. 3 tohoto zákona, které je ustanovením dispozitivním (NS ČR sp. zn. 22 Cdo 2215/2005). Dohodu je tak třeba posoudit jako platnou. Tento zákon, stejně jako zákon o půdě (restituční zákony) měly za účel obnovení vlastnických práv oprávněných osob k předmětu vydání. Pokud by se snad jednalo o zemědělskou půdu vydanou dle zákona 87/1991 Sb., byl splněn účel zákona o půdě (NS ČR sp. zn. 28 Cdo 147/2009). Kromě žalobce dohodu uzavřenou mezi účastníky ze strany žalovaných

Shodu s prvopisem potvrzuje M. F.

nikdo nezpochybňoval. I kdyby dohoda byla uzavřena nesprávně, žalovaní by vlastnictví po uplynutí desetileté doby dle § 134 odst. 1 zák. č. 40/1964 Sb., ve znění platném do 31. 12. 2013, vydrželi, neboť vzhledem k uzavřené dohodě drželi pozemky v dobré víře (NS ČR sp. zn. 22 Cdo 5163/2014, sp. zn. 22 Cdo 910/2015), i když na pozemku parc. č. xxx a xxx je komunikace a na pozemku parc. č. 536/3 je zeleň. Soud přisvědčil žalované ad 5), že s pozemky byla příslušná pouze hospodařit jako státní příspěvková organizace dle § 55 zák. č. 219/2000 Sb., a byla příslušná je vydat podle zákona o mimosoudních rehabilitacích. Když byla příslušná s pozemky pouze hospodařit, nemůže být určeno, že je jejich vlastníkem. Z tohoto důvodu soud žalobu zamítl.

7. O náhradě nákladů řízení rozhodl dle § 142 odst. 1 o. s. ř. podle procesního úspěchu, a tuto přiznal žalovaným a vedlejšímu účastníkovi na jejich straně. Žalovaným ad 1) – ad 4) přiznal náhradu nákladů řízení za sedm úkonů právní pomoci po 3 100 Kč, 7 paušálních náhrad hotových výdajů po 300 Kč, celkem 71 540 Kč. Žalované ad 5) přiznal náhradu nákladů za devět úkonů právní služby po 3 100 Kč, a devět paušálních náhrad hotových výdajů po 300 Kč dle vyhl. č. 177/1996 Sb., celkem 37 026 Kč, když odměna advokáta činí 30 600 Kč a DPH z této odměny 6 426 Kč. Vedlejšímu účastníkovi přiznal náhradu nákladů dle § 151 odst. 3 o. s. ř., a to za šest paušálních náhrad hotových výdajů po 300 Kč.
8. Oprávným usnesením ze dne 25. března 2020, č. j. 9 C 343/2018-430, opravil soud záhlaví rozsudku tak, že označení žalované Nemocnice na Homolce je správně žalovaná ad 5), když v původním rozsudku jsou jako žalovaní ad 4) označeni P. S., a dále ad 4) Nemocnice na Homolce., a to dle § 164 a § 169 o. s. ř.
9. Proti rozsudku podal žalobce včas odvolání. Soudu vytýkal, že nepřihlédl k jím tvrzeným skutečnostem a označeným důkazům. K nabytí pozemků dle zák. č. 87/1991 Sb. odkázal na rozsudek NS ČR sp. zn. 28 Cdo 2731/2012 a usnesení ÚS ČR sp. zn. I. ÚS 1241/13, ze kterého citoval, konkrétně že nelze označit za neplatné vydání zemědělských pozemků, k němuž došlo postupem podle zákona o mimosoudních rehabilitacích, pokud byl oprávněné osobě vydán majetek, na jehož vydání podle zákona o půdě měla nárok; důležité je splnění účelu, jímž je obnovení vlastnického práva oprávněných osob předmětu vydání (NS ČR sp. zn. 28 Cdo 147/2009). Před soudem bylo prokázáno, že předmětné pozemky v době přechodu na Čs. stát byly pozemky zemědělskými, proto se na jejich vydání měl vztahovat zákon o půdě, podle kterého § 11 odst. 1 písm. c) platí, že pozemek nelze vydat v případě, že byl po přechodu nebo převodu do vlastnictví státu nebo jiné právnické osoby zastaven (ÚS ČR sp. zn. I. ÚS 581/14, sp. zn. II. ÚS 536/14 a sp. zn. III. ÚS 1961/15). Byly-li, tedy na předmětné pozemky po přechodu Čs. stát postavené místní komunikace III. třídy Roentgenova, nebylo možné je podle zákona o půdě vydat, a jejich vydání je nutno považovat za neplatné. Poukázal v této souvislosti na to, že zatímco vydání nemovitostí podle zákona o půdě, jejichž „zastavenost“ byla velmi častá, podléhalo schválení pozemkovým úřadem, u nemovitostí spadajících pod zák. č. 87/1991 Sb., tomu tak nebylo. Pokud tak pozemky byly vydány podle zák. č. 87/1991 Sb., došlo k obejití schvalovacího procesu před pozemkovým úřadem, což nelze posoudit jinak, než jako jednání odporující § 547 zák. č. 89/2012 Sb., a tedy neplatné dle § 580 téhož zákona, k němuž soud má přihlídnout bez návrhu (§ 588 téhož). Pokud soud smlouvu o vydání pozemků posoudil jako platnou, je jeho rozhodnutí nesprávné. Žalobce vyslovil rovněž nesouhlas se závěrem soudu prvního stupně, že žalovaní ad 1) - ad 4), resp. jejich právní předchůdci mohli předmětné pozemky vydržet. Skutečnost, že pozemky byly ke dni jejich přechodu na Čs. stát pozemky zemědělskými a ke dni účinnosti zákona o půdě zastaveny místní komunikací III. třídy musela být totiž žalovaným, resp. jejich právním předchůdcům objektivně zcela zjevná, a tito nemohli být se zřetelem ke všem okolnostem v dobré víře, že se stali vlastníky předmětných pozemků a tyto vydržet (NS ČR sp. zn. 22 Cdo 2426/2017, ÚS ČR sp. zn. I. ÚS 4122/17, NS ČR sp. zn. 22 Cdo 5136/2014; sp. zn. 22 Cdo 910/2015, ÚS ČR sp. zn. IV. ÚS 3172/15). Je stěží uvěřitelné, že žalovaní ad 1) až ad 4) zastavenost předmětných

pozemků seznali až dne 9. 4. 2018, kdy žalobce zažalovali o vydání bezdůvodného obohacení ve výši 638 483 Kč s příslušenstvím. Nesprávný je tedy i závěr soudu o případném vydržení vlastnictví daných pozemků. Navrhl změnu napadeného rozsudku tak, že se žalobě vyhová a bude mu přiznána náhrada nákladů řízení.

10. Žalovaní ad 1) – ad 4) podali odvolání proti rozsudku, pouze proti výroku II. o náhradě nákladů řízení. Soudu vytýkali, že jim přiznal dle odůvodnění odměnu za sedm úkonů právní služby advokáta při tarifní hodnotě 50 000 Kč, nepřiznal jim však DPH za právní zastoupení, aniž by toto jakkoliv odůvodnil. Právní zástupkyně žalovaných vykonává advokacii jako společník společnosti Vepřek Caska Vlachová advokátní kancelář, s. r. o., jak je uvedeno ve všech podání žalovaných ad 1) - ad 4). Osvědčení o registraci k dani z přidané hodnoty společnosti Vepřek Caska Vlachová advokátní kancelář, s. r. o., tvoří přílohu vyjádření žalovaných k žalobě ze dne 16. 11. 2018. Na tuto skutečnost žalovaní z opatrnosti při vyčíslení náhrady nákladů řízení soud upozorňovali. V případě, že by jim náležela náhrada nákladů řízení pouze za sedm úkonů právní služby a sedm paušálních náhrad činila by správně, včetně DPH 86 563,40 Kč. Dále specifikovali jednotlivé úkony právní služby jejich právní zástupkyně. Mezi tyto úkony, kterých účtovali celkem deset v plné výši a jeden v 1/2, odkázali k úkonu nahlížení do spisu na usnesení NS ČR sp. zn. 22 Cdo 1176/2015 a navrhli změnu napadeného výroku tak, aby jim byla přiznána náhrada nákladů řízení ve výši 130 026,60 Kč.
11. Žalobce v písemném vyjádření k odvolání žalovaných poukázal na to, že nahlížení do spisu trvalo pokaždé cca 30 minut a to nelze považovat za plnohodnotný právní úkon ve smyslu § 11 odst. 1 písm. f) advokátního tarifu, stejně jako vyjádření ke vstupu vedlejšího účastníka ze dne 10. 12. 2018, které mělo formu e-mailu o jedné větě. V tomto rozsahu je tedy odvolání žalovaných přinejmenším zčásti neopodstatněné. K náhradě DPH poukázal na to, že ani jemu není odvolacím soudem přiznávána, tedy ani v tomto rozsahu není odvolání důvodné. Navrhl změnu napadeného rozsudku tak, že bude žalobě vyhověno a jemu přiznána náhrada nákladů řízení.
12. Žalovaní ad 1) - ad 4) ve svém písemném vyjádření k odvolání žalobce navrhli potvrzení napadeného rozsudku, když se ztotožnili se skutkovými i právními závěry soudu, jak jsou popsány v odůvodnění rozsudku. Dohodu o vydání předmětných pozemků, jejíž platnost žalobce napadá, byla registrována bývalým Státním notářstvím pro Prahu 5. Přešlo-li vlastnictví pozemku na stát v roce 1959 vyvlastněním, jednalo se o pozemky vedené v pozemkové knize jako zemědělské – pastviny. Nebylo však prokázáno, že byly skutečně zemědělsky obhospodařovány. Státní statek hl. m. Prahy „v likvidaci“ s nimi dle jeho evidence neobhospodařil a tedy je v souladu s evidovaným účelem – pastviny, nevyužíval. Nebylo zjištěno, že by k tomuto účelu byly využívány jinou osobu nebo organizací. Nebylo tedy prokázáno, že v době přechodu na stát, a ani v době jejich vydání, pozemky byly zemědělsky obhospodařovány, a že evidovaný stav byl v souladu se stavem skutečného využívání. Nebylo rovněž prokázáno, kdy současné komunikace byly na pozemcích založeny. Nelze se ztotožnit proto se žalobcem, že na vydání pozemků se vztahoval zák. č. 229/1991 Sb. Pokud žalovaná ad 5) pozemky vydala dle zák. č. 87/1991 Sb., mohla tak učinit s odkazem na § 8 odst. 3 tohoto zákona, které je ustanovením dispozičním, a v tomto soud odkázali na rozhodnutí NS ČR sp. zn. 22 Cdo 2215/2005. Kromě žalobce předmětnou dohodu nikdy nikdo nezpochybňoval. I kdyby dohoda byla uzavřena nesprávně, což ale nebyla, žalovaní ad 1) - ad 4) by vlastnictví po uplynutí desetileté doby podle dříve platné právní úpravy vydrželi, neboť vzhledem k uzavřené dohodě drželi pozemky v dobré víře (NS ČR sp. zn. 22 Cdo 5163/2014 a 22 Cdo 910/2015). Žalovaná ad 5) byl příslušná s předmětnými pozemky hospodařit a vydat je dle zákona č. 87/1991 Sb. Žalobce v odvolání uvádí, že v řízení bylo prokázáno, že předmětné pozemky v době přechodu na Čs. stát byly pozemky zemědělskými, a na základě toho mylně dovozuje, že se na vydání pozemků vztahoval zákon o půdě. Poukázali na to, že žádná z listin žalobcem předložených v řízení neprokazuje, kdy došlo k přechodu předmětných pozemků na stát, což ostatně neuvádí ani žalobce ve svém odvolání. Při jednání před soudem prvního stupně 19. 2.

2020 výslovně uvedl, že „pozemky přešly na Československý stát bez právního důvodu“, což je také výslovně uvedeno v předmětné dohodě, a žalovaní ad 1)- ad 4) to tvrdí od samého počátku řízení. I kdyby teoreticky z některé z listin obsažených ve spise vyplývalo, že pozemky někdy v minulosti byly užívány k zemědělské výrobě, což však z žádné nevyplývá, musel by žalobce zároveň prokázat, že právě v té době přešly pozemky na stát. Žalobce ani po čtyřech jednáních a opakovaných výzvách soudu neprokázal skutečnosti, ze kterých by vyplývalo, že pozemky měly být vydány dle zákona o půdě. Soud správně posoudil, že pozemky byly žalované ad 1) a právním předchůdcům žalovaných ad 2) – ad 4) vydány řádně, na základě dohody uzavřené se žalovaným ad 5) v souladu se zákonem č. 87/1991 Sb. Správně i soud uvedl v odůvodnění napadeného rozsudku, že žalobce neprokázal, že by komunikace, nacházející se v současné době na pozemcích, byly vybudovány před vydáním pozemkům žalovaným. I kdyby se to teoreticky žalobci podařilo prokázat, nemělo by to žádný vliv na posouzení platnosti dohody o vydání dle zák. č. 87/1991 Sb., protože byly vydány v souladu se zákonem, který umožňoval vydání zastavěných pozemků. K odvolací námitce, že nemohlo na jejich straně dojít k vydržení, uvedli, že i v tomto soud dospěl ke správnému závěru. Z opatrnosti se k této problematice podrobněji vyjádřili tak, že i kdyby dohoda byla uzavřena nesprávně, k vydržení by došlo uplynutím desetileté vydržecí doby dle § 134 odst. 1 zák. č. 40/1994 Sb. Dobrá víra, ohledně skutečnosti, že jsou vlastníky pozemku, a že předmětná dohoda o vydání byla uzavřena platně a v souladu s právními předpisy, je evidentní z toho, že dohoda byla registrována tehdy Státním notářstvím dle § 63 odst. 1 zák. č. 95/1963 Sb., když Státní notářství ve své činnosti bylo povinno pečovat o dodržování zákonnosti, především při ochraně vlastnictví. Až do října 2018, kdy žalobce podal předmětnou žalobu, on ani jiná osoba vlastnictví žalovaných ad 1) – ad 4) či jejich právních předchůdců nezpochybňoval, přestože tito byli již od počátku roku 1993 zapsáni v katastru nemovitostí jako vlastníci. Jako s vlastníky s nimi také žalobce jednal – např. jeho stanovisko k funkčnímu využití pozemku ze dne 20. 2. 1995 (založeno ve spise), aniž by dal jakkoliv najevo jakoukoliv svoji pochybnost o vlastnictví pozemků. Žalovaní ad 1) – ad 4) opakovaně v letech 2016 až 2018 navrhovali, aby žalobce od nich předmětné pozemky odkoupil. Dne 19. 7. 2016 žalobce žalované ad 3) odpověděl, že se věci bude zabývat Rada hlavního města Prahy. Téměř po roce se k návrhu nevyjádřil, proto se žalování opětovně na něj obrátili dopisem ze dne 13. 6. 2017 a upozornili ho, že užíváním pozemku bez právního důvodu se bezdůvodně obohacuje, a zároveň ho požádali o sdělení podmínek, za kterých by pozemky odkoupil. Žalobce dopisem ze dne 30. 6. 2017, odpověděl, že nabídku k výkupu předmětných pozemků obdržel, a že o dalším postupu budou informováni. Další reakci však neobdrželi, proto dopisem ze dne 9. 2. 2018 vyzvali žalobce jednak k vydání bezdůvodného obohacení za užívání pozemků, dále k uzavření nájemní smlouvy. Ani na tuto výzvu žalobce nijak nereagoval. Dne 7. 3. 2018 mu byla zaslána předžalobní výzva na vydání bezdůvodného obohacení, a když ani na tuto žalobce nijak nereagoval, podali proti němu žalobu na vydání bezdůvodného obohacení. Řízení je vedeno u Obvodního soudu pro Prahu 1 pod sp. zn. 38 C 61/2018. Teprve po jejím podání žalobce začal zcela účelově zpochybňovat vlastnické právo žalovaných k předmětným pozemkům, jako svou nepřiliš důvěryhodnou obranu a snahu zdržovat a protahovat řízení před Obvodním soudem pro Prahu 1, v němž mu bude nevyhnutelně uložena povinnost zaplatit žalovaným náhradu za bezdůvodné obohacení. Vlastnictví žalovaných ad 1)- ad 4) k předmětným pozemkům nezpochybnila nikdy ani žalovaná ad 5), ani vedlejší účastník Česká republika, jednající prostřednictvím Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, tedy orgánu specializovaného na otázky vlastnického práva. Odnětí vlastnického práva žalovaným ad 1) – ad 4), kterého se žalobce v tomto řízení domáhá téměř po 28 letech od doby, kdy se jim opětovně navrátilo jejich vlastnické právo, které jim dříve bylo fakticky odňato bez jakéhokoliv právního důvodu, by představovalo pouze další novou křivdu a nepochybný zásah do jejich ústavně zaručeného práva na ochranu vlastnictví. To je zřejmé i z konstantní judikatury v obdobných případech (NS ČR sp. zn. 22 Cdo 3000/2008, sp. zn. 22 Cdo 3249/2011, ÚS ČR sp. zn. I. ÚS 437/03). Navrhli potvrzení napadeného rozsudku ve výroku o věci samé, změnu výroku o náhradě

nákladů řízení ve smyslu svého odvolání tak, aby jim byla přiznána částka 130 026,60 Kč, a dále jim byla přiznána náhrada nákladů odvolacího řízení.

13. Žalovaná ad 5) ve svém písemném vyjádření k odvoláním poukázala na to, že žalobce v rámci svých odvolacích argumentů zcela pominul skutečnost, že v průběhu řízení před soudem prvního stupně neprokázala rozhodné skutečnosti proto, aby se na předmětné pozemky vztahoval zákon o půdě, tedy i zákaz vydat je dle § 11 odst. 1 písm. c) zák. č. 229/1991 Sb. Odkázala v této souvislosti již na své vyjádření ze dne 15. 7. 2019, ve kterém poukázala na rozsudek Vrchního soudu v Praze č. j. 6 A 905/94-15, který se vyjadřoval k podmínkám zahrnutí pozemku do zemědělského půdního fondu ve smyslu § 1 odst. 1 zák. č. 229/1991 Sb. Požadované znaky tímto ustanovením žalobce v případě předmětných pozemků ve své žalobě i pozdějších vyjádření zcela pominul. V průběhu řízení byl žalobce soudem poučen o své důkazní povinnosti ve vztahu k těmto skutečnostem, a za účelem jejich prokázání mu soudem při jednání dne 24. 7. 2019 poskytnuta lhůta v délce 60 dní, a opětovně na jednání dne 18. 10. 2019 další lhůta v délce 30 dnů. K opakované výzvě žalobce pouze uvedl, že v době přechodu vlastnického práva k předmětným pozemkům na stát se jednalo o pozemky zemědělské, přičemž tato skutečnost měla vyplývat z leteckých snímků pořízených v roce 1975, které soudu poskytl. Ale z leteckých snímků, na který byla zachycena zeleň, nebylo možné zjistit, zda byly předmětné pozemky fakticky zemědělsky obhospodařované. Žalobci se tedy nepodařilo prokázat, že předmětné pozemky ke dni přechodu na Čs. stát byly fakticky zemědělsky využívány (materiální kritérium), a že tak byly splněné podmínky aplikace zák. č. 229/1991 Sb. Žalobce dále tvrdil, že dohoda o vydání věci je neplatná pro rozpor s § 8 odst. 3 zák. č. 87/1991 Sb., které obsahuje obdobný zákaz vydání zastavěných pozemků. K tomuto žalovaná ve svém vyjádření ze dne 15. 7. 2019 poukázala na rozhodnutí NS ČR sp. zn. 2 Cdon 1243/96, které následně potvrdil i ÚS ČR ve svém nálezu II. ÚS 236/97, v němž dospěl k závěru, že zákaz v § 8 odst. 3 zák. č. 87/1991 Sb., není kategorický, nejedná se o kogentní ustanovení, a smluvní strany mají možnost se od něj odchýlit. Bylo tedy výlučně dle citované judikatury na vůli žalované ad 5), zda předmětné pozemky žalovaným ad 1) – ad 4), resp. jejich právním předchůdcům, vydá či nikoliv. Vzhledem k tomu, že žádná ze stran dohody o vydání věci její platnost od jejího uzavření (téměř 30 let) nesporeovala, správně soud prvního stupně posoudil dohodu jako platně uzavřenou a žalobu zamítl. Z tohoto důvodu je i nadbytečné zkoumat existenci dobré víry na straně žalovaných ad 1) – ad 4), resp. jejich právních předchůdců. Z opatrnosti však žalovaná ad 5) odkázala na dřívější vyjádření všech žalovaných. Jednalo se o skutečnost, že dohoda o vydání věci byla dne 7. 12. 1992 registrována státním notářkou JUDr. Ivou Staňkovou na základě tehdy účinného zák. č. 95/1963 Sb. Dle § 63 odst. 1 tohoto zákona měl státní notář povinnost při registraci smluv mimo jiné zkoumat, zda jsou účastníci smlouvy oprávněni s předmětnou nemovitostí nakládat a zda není jejich smluvní volnost omezena. Dospěl-li tedy státní notář v případě předmětné dohody o vydání věci k závěru, že smluvní strany jsou způsobilé s předmětem smlouvy nakládat a že jejich volnost není nijak omezena, byli žalovaní ad 1) – ad 4), resp. jejich právní předchůdci v dobré víře ohledně existence platného titulu, na základě kterého nabyli vlastnické právo k předmětným pozemkům, mohlo tedy u nich dojít k platnému vydržení vlastnického práva k těmto pozemkům. Zdůraznila však opakovaně, že především bylo v řízení prokázáno, že dohoda o vydání předmětných pozemků byla uzavřena platně. Navrhla potvrzení napadeného rozsudku a přiznání jí náhrady nákladů řízení.
14. Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek, včetně řízení, které předcházelo jeho vyhlášení (§ 205, § 205a, § 212 o. s. ř.), a odvolání žalobce neshledal důvodné.
15. Předmětem řízení v souzené věci bylo posouzení platnosti smlouvy o vydání předmětných pozemků, kterou uzavřeli žalovaní dne 19. 10. 1992. Skutkový stav v dané věci byl nesporný. Žalovaní shodně namítali nedostatek právního zájmu žalobce na určovací žalobě, když je nesporné, že žalobce jako vlastník komunikace tuto užívá na cizím pozemku, když své vlastnictví netvrdil.

Tvrdil, že toto vlastnictví přísluší žalované ad 5), ta své vlastnictví však žalovaná popírala, a to i s odkazem na charakter příspěvkové organizace, když jí příslušelo pouze právo hospodaření k předmětným pozemkům ve smyslu § 55 zák. č. 219/2000 Sb., a byla příslušná vydat předmětné pozemky dle zák. č. 87/1991 Sb. Soud však postupoval správně, když o žalobě rozhodl věcně, neboť s ohledem na žalobcem zpochybňování vlastnictví těchto pozemků, tedy subjektu, vůči kterému má povinnost vypořádání právního vztahu užívání cizí věci, by neprojednání pro nedostatek naléhavého právního zájmu nebylo správné. Na žalobci ovšem bylo, aby své tvrzení týkající se neplatnosti uzavřené smlouvy prokázal. Žalobce v souzené věci odkazoval na to, že pozemky vydávané žalovaným ad 1) - ad 4), příp. jejich právním předchůdcům, nemohly být vydány dle zák. č. 87/1991 Sb., když správně mělo být postupováno dle zák. č. 229/1991 Sb., protože s ohledem na zastavěnost pozemků by takový postup možný nebyl. Soud se správně vypořádal s tím, že i pozemky, které případně by i byly zemědělskou půdou, bylo možné vydat dle zák. č. 87/1991 Sb., resp. že případné vydání takovýchto pozemků dle tohoto zákona nezakládalo neplatnost smlouvy jako takové, v tomto odkázal i na judikaturu NS ČR a Ústavního soudu ČR. Prokázat, že pozemky splňovaly kritéria zák. č. 229/1991 Sb., tedy že se jednalo o zemědělskou půdu, která ovšem současně k tomuto účelu byla i využívána, bylo na žalobci. Žalovaní toto shodně popírali. Žalobce v řízení neprokázal, přestože byl opakovaně poučován, a byla mu poskytnuta dostatečná lhůta, dokonce se prodlužující, svá tvrzení neprokázal. Žalobce nebyl schopen prokázat ani, kdy a jakým způsobem přešly sporné pozemky na stát. Listiny, které by prokazovaly, že došlo k vyvlastnění pozemku v roce 1959, neexistují (možná se pouze nedochovaly), a je třeba přisvědčit i odvolací argumentaci žalovaných, že sám žalobce v řízení tvrdil, že tyto pozemky přešly na Čs. stát bez právního důvodu. Kdy k tomuto došlo, rovněž žalobce žádným způsobem nebyl schopen prokázat. Stejně se pak týká i zastavěnosti pozemků komunikacemi II. a III. třídy, když ani ke skutečnosti, kdy byly komunikace postaveny, žalobce nepřinesl žádný důkaz. Jediné doklady, které se ke komunikacím vztahují, se týkají let 2000 a 2014, tedy doby, kdy již předmětné pozemky byly ve vlastnictví žalovaných ad 1) – ad 4). Z žádného soudem provedeného dokazování nebylo zjištěno, že by tyto pozemky, evidované jako ostatní plocha, byly užívány k zemědělským účelům, jako naplnění materiální podmínky jejich zařazení (mimo katastrální evidence jako podmínky formální) ke dni uzavírání dohody o vydání pozemků (1992) byly skutečně pro zemědělské účely využívány. Státní statek hl. m. Prahy „v likvidaci,“ v r. 1995 sdělil, že dle své evidence s těmito pozemky nehospodařil, tedy je nevyužíval jako pastviny, tj. dle jejich evidenčního účelu. Skutečnost, že by byly pozemky zemědělsky obhospodařovány, jakýmkoliv jiným subjektem v řízení soud nezjistil, žalobce k tomu žádná tvrzení neuvedl, ani nenavrl důkazy, když, jak již bylo výše uvedeno, byl opakovaně ke splnění svých povinností poučován. Vzhledem k uzavření dohody v roce 1992 a vzhledem k tomu, že pozemky se nacházejí v obvodu Prahy 5 v okolí nemocnice Na Homolce, nepochybně v případě jejich využívání pro zemědělské účely v roce 1992 by toto nemělo být problémem pro žalobce prokázat. Žalobce své tvrzení prokazoval pouze leteckými snímky předmětných pozemků z roku 1975 s tvrzením, že se jedná o zelenou plochu. Z takovýchto snímků, navíc pořízených v době, kdy nepochybně stát již s těmito pozemky disponoval, tedy nevztahující se ani k době přechodu vlastnictví na stát, ani k době uzavření dohody o vydání věci v roce 1992, nejsou relevantním důkazním prostředkem. Ani v rámci podaného odvolání žalobce žádné nové skutečnosti (přípustné) neuvedl.

16. S odkazem na výše uvedené byl napadený rozsudek ve výroku I. o věci samé jako věcně správný dle § 219 o. s. ř. potvrzen.
17. Za důvodné shledal odvolací soud odvolání žalovaných do výroků o náhradě nákladů řízení II., když z úřední pravomoci přezkoumával i výrok III. a výrok IV. Se soudem ve vztahu k nákladům řízení žalovaných ad 1) – ad 4) ztotožňuje v tom, že účelně vynaložených úkonů v řízení ve smyslu § 142 odst. 1 o. s. ř. bylo sedm, za které žalovaným přísluší při zastupování čtyř účastníků odměna za úkon ve výši 9 520 Kč za každý, ty 66 640 Kč, k tomu 7× paušální náhrada hotových výdajů po

300 Kč, tj. 2 100 Kč, a z odměny advokáta 21 % DPH ve výši 14 435,40 Kč, celkem tedy 83 175,40 Kč dle vyhl. č. 177/1996 Sb. Odvolací soud shledal jako správné, když soud jako úkon právní služby nehodnotil nahlížení do spisu (3x), jak se žalovaní domáhali. Tento úkon není obsažen v § 11 odst. 1 vyhl. č. 177/1996 Sb., a nelze ho pořadit ani pod jiný jemu obdobný úkon. Prostudování spisu při skončení vyšetřování (§ 11 odst. 1 písm. f/ vyhl. č. 177/1996 Sb.), není úkonem obdobným. Není důvodný ani odkaz na uvedenou judikaturu, neboť se nejedná o shodnou situaci, navíc zástupkyně do spisu nahlížela opakovaně bez jakéhokoliv nebezpečí z prodlení pro žalované. Rovněž tak odměnu advokáta soud jako účelně vynaloženou nehodnotil vyjádření se ke vstupu vedlejšího účastníka, když s tímto žalovaní nesouhlasili, nebyli však v tomto úspěšní, a soud vstup vedlejšího účastníka do řízení připustil. V tomto smyslu, z důvodů uvedených, byl výrok II změněn dle § 221a o. s. ř. tak, že výše náhrady nákladů řízení činí 83 175,40 Kč, jinak byl jako věcně správný dle § 219 o. s. ř. potvrzen.

18. Ve vztahu k náhradě nákladů řízení žalované ad 5) změnil rovněž odvolací soud výrok III. tak, že této žalované byla přiznána odměna za sedm úkonů právní služby, a 7 × paušální náhrada hotových výdajů, včetně 21 % DPH odměny advokáta, celkem tedy 29 282 Kč dle č. 177/1996 Sb. Z obsahu spisu se nepodává, proč žalované ad 5) soud prvního stupně přiznal odměnu za devět úkonů v daném řízení, když ostatně ani sama žalovaná neuplatňovala více úkonů právní služby než právě sedm, jak jako správné shledal i odvolací soud.
19. Ve výroku o náhradě nákladů řízení IV. ve vztahu k vedlejšímu účastníkovi nebylo shledáno pochybení, a tento byl rovněž jako věcně správný dle § 219 o. s. ř. potvrzen.
20. Žalovaní byli plně procesně úspěšní i v odvolacím řízení, a dle § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o. s. ř. jim přísluší náhrada nákladů odvolacího řízení, a to žalovaným ad 1) – ad 4) za jeden úkon právní služby 9 520 Kč a jednu paušální náhradu hotových výdajů 300 Kč, spolu 9 820 Kč, z toho 21 % DPH ve výši 1 964, tedy celkem 11 784 Kč dle vyhl. č. 177/1996 Sb.
21. Dle téže vyhlášky za jeden úkon právní služby a jednu paušální náhradu hotových výdajů, tj. 3 100+300 Kč +21 % DPH z této odměny 714 Kč přísluší žalované ad 5) náhrada nákladů řízení ve výši 4 114 Kč dle vyhl. č. 177/1996 Sb.
22. Vedlejšímu účastníkovi v odvolacím řízení náklady nevznikly, proto o nich bylo rozhodnuto dle týchž ustanovení tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání do dvou měsíců ode dne jeho doručení k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 5, o přípustnosti dovolání rozhoduje dovolací soud.

Praha 22. července 2020

JUDr. Zdeněk Stibral v. r.
předseda senátu